

MWISHONI MWA KITABU 1: MAELEZO MAFUPI YA MSINGI WA MAFUNZO YA BIBLIA.

1. MUNGU

- 1.1 Yupo mtu mmoja aitwaye Mungu
- 1.2 aliye na mahali maalum katika mbingu
- 1.3 aliye hai mwenye mwili halisi
- 1.4 ambaye tumechukuwa sura yake
- 1.5 Malaika ni wajumbe wake
- 1.6 ambao hawatendi dhambi,
- 1.7 wakishiriki tabia ya Mungu.
- 1.8 Lipo umbo moja tu la kuwapo hai limefundishwa na Biblia - uwepo katika umbo la mwili. Mungu na Malaika wanaishi katika umbo la kimwili.
- 1.9 Tumaini la Mkristo ni kupewa tabia ya Mungu katika umbo la kimwili Kristo akirudi.

2. ROHO YA MUNGU

- 2.1 Inapotajwa Roho ya Mungu ni uweza wake, pumzi na akili,
- 2.2 ambayo kwayo anatimiliza mambo yote
- 2.3 na kuwepo kila mahali.
- 2.4 Roho Mtakatifu anatajwa uwezo huu uliotumika kutimiza miishi fulani.
- 2.5 Kwenye nyakati mbalimbali zamani, watu wamekirimwa kuwa na vipawa vyenye miujiza ya Roho.
- 2.6 Hivi vimeondolewa,
- 2.7 Uweza wa Mungu sasa umefunuliwa kwetu katika neno Lake.
- 2.8 Roho Mtakatifu hawashurutishi watu kuwa wa kiroho kinyume na mapenzi yao wenyewe.
- 2.9 Biblia ilivuviwa na Roho wa Mungu kabisa.
- 2.10 Biblia tu ndio yenye mamlaka yetu katika uhusiano wetu na Mungu.

3. AHADI ZA MUNGU

- 3.1 Injili ilihubiriwa kwa namna ya ahadi zilizofanywa kwa mababa wa Kiyahudi.
- 3.2 Uzao wa mwanamke katika Mwa 3:15 unataja Kristo na wenye haki, “waliochubuliwa” na wanachubuliwa kwa muda na dhambi, uzao wa nyoka.
- 3.3 Kwa kutimilika ahadi za Mungu, sayari duniani haitaharibiwa.
- 3.4 Uzao wa Abrahamu na Daudi alikuwa ni Kristo;
- 3.5 twaweza kuwa ndani ya Kristo kwa kuamini na ubatizo,
- 3.6 kwa hiyo basi ahadi hizi zinawahusu waamini wa kweli.

4. MUNGU NA MAUTI

- 4.1 Kwa tabia mwanadamu ni mfu, mwenye kuelekea kutenda dhambi, na
- 4.2 amelaaniwa kwa matokeo ya kosa la Adamu.
- 4.3 Kristo alikuwa na huu mwili wa kibinadamu.
- 4.4 Nafsi hutajwa ‘sisi’, mwili wetu, mawazo au mtu.
- 4.5 Roho ni kutaja nguvu za uhai wetu/pumzi na silika.
- 4.6 Hakuna mtu awezaye kuishi akiwa na roho pasipo mwili.
- 4.7 Mauti ni hali ya kutokuwa na fahamu.
- 4.8 Atakaporudi Kristo kutakuwa na ufufuo wa mwili kwa wale tu wenye kuijua Injili ya kweli.
- 4.9 Maarifa na kufahamu Neno la Mungu vitakuwa msingi wa hukumu.
- 4.10 Kupewa kabisa kutokufa kutatokea kwenye kiti cha hukumu.
- 4.11 Adhabu ya waovu wahusika itakuwa mauti ya milele.
- 4.12 ‘Kuzimu’ ni kaburi.
- 4.13 ‘Jehanamu’ lilikuwa eneo nje ya Yerusalemu mahali pa takataka na walipochomwa wavunja sheria.

5. UFALME WA MUNGU

394 KITABU

- 5.1 Watu wa Israeli walikuwa Ufalme wa Mungu zamani.
- 5.2 Huu uliisha sasa, lakini utanzishwa tena Kristo akirudi, kwa namna
- 5.3 ya kuwa wa kuenea pote Ufalme wa Mungu duniani, ukitawaliwa na Kristo kwa niaba ya Mungu.
- 5.4 Miaka 1000 ya kwanza (au 'Kikwi') ya huu Ufalme itaona waamini wa kweli wa zama zote watakuwa hai Kristo akirudi.
- 5.5 Kwa hiyo sasa Ufalme kiutawala haujaanzishwa.
- 5.6 Tunaokolewa kwa neema kwa njia ya imani yetu, wala si kwa matendo yetu.

6. MUNGU NA UBAYA

- 6.1 'Ibilisi' kwa maana ya neno ni 'mshitaki' au 'msingizaji'
- 6.2 'Shetani' kwa maana ya neno ni 'adui',
- 6.3 laweza kutumika kutaja watu wa pande mbili wema na wabaya.
- 6.4 Kwa mfano ibilisi na shetani yaweza kutajwa dhambi na mwili wa nyama.
- 6.5 Nyoka wa Edeni alikuwa mnyama halisi;
- 6.6 taarifa ya kitabu cha Mwanzo ya uumbaji wa mtu na kuanguka ieleweke ilivyo si kwa maneno ya kimfano.
- 6.7 'Mashetani' kama roho iliyojaa dhambi, roho waliotoka au nguvu ya dhambi hawapo.
- 6.8 Kristo 'kuwatoa pepo' yaweza kufahamika kama sehemu ya lugha ambayo kwa namna yake inamaana ya kuwa aliponya magonjwa.
- 6.9 Lusifa hatajwi Malaika aliyejaa dhambi.
- 6.10 Mungu ni mwenye nguvu zote; hashirikiani uweza wake na kiumbe awaye yote mwenye dhambi apingaye njia zake.
- 6.11 Majaribu katika maisha ya aminiye mwisho huja toka kwa Mungu wala sio kwa matokeo ya 'bahati mbaya' au kwa kiumbe mwenye dhambi sana aitwaye Ibilisi.

7. YESU KRISTO

- 7.1 'Utatu' kama kwa upana unavyofahamika katika Ufalme wa Kikristo ni elimu ambayo haijafundishwa katika Biblia.
- 7.2 Kristo alizaliwa na bikira Mariamu
- 7.3 aliyekuwa mwanamke wa kawaida mwenye mwili wa kibinadamu.
- 7.4 Yesu alikuwa na mwili wa kibinadamu,
- 7.5 ila alikuwa na tabia timilifu isiyo na dhambi,
- 7.6 ingawa Mungu hakumshurutisha kutofanya dhambi; Yesu alikufa kwa hiari yake mwenyewe akiwa dhabihu timilifu kwa dhambi.
- 7.7 Yesu alifufuliwa baada ya mauti yake msalabani.
- 7.8 Kabla ya kuzaliwa Yesu hakuwahi kuishi,
- 7.9 ingawa alikuwa katika nia/ kusudi la Mungu tangu mwanzo.
- 7.10 Yesu alikufa akiwa sadaka kwa ajili ya dhambi zetu
- 7.11 ili kupata wokovu kwa ajili yetu na yeye mwenyewe.
- 7.12 Yesu alikufa akiwa mwakilishi wetu.
- 7.13 Sio badala yetu kama kwa upana inavyoaminika na ufalme wa Kikristo.
- 7.14 Kwa kifo cha Kristo Torati ya Musa ilikoma,
- 7.15 Kwa sababu hiyo haitupasi kuitunza sasa, pamoja na Sabato.

8. UBATIZO

- 8.1 Bila ubatizo, hakuna tumaini la wokovu;
- 8.2 kuamini na kubatizwa kunatuingiza kushiriki ahadi za Abrahamu,
- 8.3 na kwa kupata msamaha wa dhambi
- 8.4 Ubatizo ni kwa kuzamishwa ndani kabisa ya maji
- 8.5 mtu mzima aliyeijua Injili.
- 8.6 Hao waliozamishwa pasipo kuwa na elimu ya kutosha kwa Injili hawana budi kubatizwa tena. Kwa uzuri.
- 8.7 Kufahamu Injili ya kweli unahitaji ubatizo kuwa thabiti.

9. MAISHA KATIKA KRISTO

- 9.1 Baada ya ubatizo, mwamini hanabudi kufanya bidii yenye akili kujitenga katika njia zilizojaa dhambi za ulimwengu,
- 9.2 na kuendeleza tabia yenye sifa kama Kristo.
- 9.3 Kujishirikisha katika shughuli za anasa zitakazopeleka kuvunja maagizo ya Mungu, k.m kutumia nguvu na unywaji pombe kupita kiasi, haiwezi kupatana kwa kweli na maisha ya Kristo.
- 9.4 Waamini waliobatizwa wana wajibu kukutana na kushirikiana, popote wakati wowote kibinadamu ikiwezekana.
- 9.5 Waamini waliobatizwa kila mara wamege mkate na kunywa divai kwa ukumbusho wa dhabihu ya Kristo.
- 9.6 Sala ya kila mara na kusoma Biblia ni muhimu kwa mwamini aliyebatizwa.
- 9.7 Mwamini aliyebatizwa tu ana ushirika na wale ambao wanashika mafundisho ya kweli na kujaribu kwa hali ilivyo kutenda kazi.
- 9.8 Kwa hiyo ambaye anakoma kuamini au kuitendea kazi ile Kweli anakoma kuwa mshirika wa mwili wa waumini.

Angalia: Taarifa ya Imani moja ya utaratibu ambao umekuwa ukitumika zaidi ya miaka 100 unapatikana kwa wachapishaji.

MWISHONI MWA KITABU 2: TABIA YETU KUJIFUNZA BIBLIA

Yawezekana kabisa kujifunza mafunzo ya msingi wote wa Biblia lakini akashindwa kufahamu hali ya kweli yenyewe kwa ujumbe wake. Ukweli huu unaweza kuwa wakuleta huzuni sana kwa wale ambao hutumia kitabu cha mafundisho kama hiki na maelezo kwa wengine ambao wakati huo wanaonekana kushindwa kushika mambo yaliyozungumziwa.

Watu waliitikia kwa kweli kwenye mahubiri ya Injili katika karne ya kwanza. Watu “walilipokea neno” la Injili wakabatizwa (Mdo 2:41). Bila kuguswa na ujumbe moyoni - “imani yenye moyo wa kupenda”, kama Robert Roberts mara nyingi alivyoielezea - hakuna maana ya kubatizwa. Wale ambao wapokea ujumbe tu kwa sababu ya kusongwa na wenza wao au wazazi hawaelekei kusimama kwenye mwendo. Kwa kuwa tunavutiwa na kuwaleta watu kwenye wokovu kuliko kuwa na idadi ya wanaobatizwa, inafaa kuchukua muda wa kuhubiri kwetu Injili na kuhakikisha kwamba waongofu wetu wanaujia ubatizo na msimamo ulionyooka.

Wale Waberoya “walilipokea lile neno kwa uelekevu wa moyo wakayachunguza maandiko kila siku” kuchunguza kile alichohubiri Paulo (Mdo 17:11). Kitabu hiki cha mafundisho - kwa kweli vitabu vyovyote vya mwanadamu vyenye ufasaha - ni jaribio tu la kufikiri kwa usahihi fundisho la Biblia. Kwa maana ili pawepo uitikiaji wa kweli wa Injili, inabidi iwepo akili nyepesi kusikia Neno, kwa kweli ukitamani kuchunguza maandiko kwa usawa wake. Hili ndilo jambo fulani ambalo muhubiri wa Injili kwa ulazima hawezi kulileta; tunaweza tu kuvuta macho kuangalia mafungu ya Biblia yanayohusu jambo lenyewe. Waumini wa pale Rumi “walitii kwa mioyo yao ile namna ya elimu ambayo waliipokea” kabla ya wao kubatizwa (Rum 6:17).

Wale ambao kwa ukaidi wanadumu katika njia za mwili kamwe hawata weza kufahamu vema ujumbe wa kweli ya Injili; wataishi wakiwa “wenye mfano wa utauwa, huku wakikana nguvu zake..... Wakijifunza siku zote, lakini wasiweze

kabisa kuufikia ujuzi wa kweli” (2 Tim 3:1-7). Kamwe hatufahamu kile tusichotaka. Kama hatuipendi hasa haki, hakuna haja kweli ya kuleta maisha yetu chini ya uongozi wa Mungu, kamwe hatutaweza “kufikia ujuzi wa kweli”, pamoja na kusoma kwetu Biblia; kujifunza kwetu kutakuwa ni kufanya mazoezi tu ya kujizoeza kusoma bila maana.

Kuna mifano kadhaa ya watu wakisoma Maandiko, lakini si kwa namna ya kuyasoma. Huu ni ugonjwa ambao sote sisi tunaelekea. Wayahudi wakati wa Kristo walionekana kuwa na juhudi kubwa kwa ajili ya neno la Mungu; waliyaamini maandishi ya Agano la Kale kuwa yalivuviwa (Yn. 5:45; Mdo 6”11); walijua ya kwamba kwa kusoma Maandiko haya wanaweza kuwa na tumaini la uzima wa milele (Yohana 5:39), na kila juma walisoma mbele ya watu (15:21). Kwa nyongeza, baadhi yao kwa karibu walisoma mafungu haya ya maneno wakati wa juma. Walakini, walishidwa kabisa kufahamu maana halisi ya Maandiko haya, kwa kuwa yalilenga mbele kwa Kristo. Yesu aliwaambia wazi wazi: “Mwayachunguza Maandiko..... kwa maana kama mngalimwamini Musa, mngenihamini mimi: kwa sababu yeye aliandika habari zangu. Lakini msipoyaamini maandiko yake, mtayaamini wapi maneno yangu? Msipowasikia Musa na manabii” (Yohana 5:46,47; Luka 16:29-31).

Tunaweza kufikiri uchungu wa Wayahudi: ‘Lakini tunafanya kuisoma Biblia! Tunafanya kuiamini! Ila, kwa sababu ya tabia yao ya karibu, kwa namna ya kipekee hawakufanya hivyo - wanasoma, ila hawakuielewa; walitazama, lakini hawakuona. Kwa kweli hakuna walio vipofu kama hao wasiotaka kuangalia. Katika hatua zote kwa maendeleo yetu ya kiroho yatupasa kujilinda sana juu ya jambo hili.

MWISHONI MWA KITABU 3: KRISTO AMEKARIBIA KURUDI.

Maneno ya Kristo katika Math 24:36 yanaweka wazi kuwa hatujua kamwe wakati hasa wa kuja tena mara ya pili: “Walakini habari ya siku ile na saa ile hakuna ajuaye, hata malaika walio mbinguni, wala Mwana, ila Baba peke yake” (linganisha Mdo 1:7). Ingawa hivyo, wafuasi walipomwuliza Yesu, “Nayo ni nini dalili ya kuja kwako?” (Math 24:3), hakuwajibu kwamba swali lao lilikuwa gumu kulijibu. Hakika aliwapa ishara ambazo zitaonekana katika ulimwengu kabla ya kurudi. Yesu asingaliwapa hizi isipokuwa alikusudia kizazi kinachoishi kabla ya kurudi kiweze kwa upana kutambua ya kuwa kwa kweli kinaishi katika “siku za mwisho”. Ipo sababu nzuri ya kutumaini na kuamini ya kwamba tumo kwenye siku hizo za mwisho sana.

DALILI ZINAONYESHA KURUDI TENA KRISTO

Katika Mathayo 24 na Luka 21, Yesu alinena wakati hapo

- 1) Kutakuwa na manabii waongo wakidai kuwa ni Kristo
- 2) Vita na vurugu vitaenea duniani
- 3) “Kutakuwa na njaa, magonjwa na matetemeko”
- 4) Kukengeuka toka kwenye kweli kutakuwepo.
- 5) Watu watafunjika mioyo kwa hofu ya hali itakayakuwapo duniani, “kwa kutazamia yatakayo upata ulimwengu” (Luka 21:26).

Ni kweli kwamba siku zote ulimwengu umekabiliwa na matatizo yanayongezeka ya aina hii. Ni bayana Yesu alijua ukweli huu; kwa hiyo ni halali kusadiki kuwa alikuwa anataja kwa wakati hapo shida hizi zitakapokuwa kubwa mno hata kutishia kuiharibu sayari. Hapawezi kuwepo shaka, kwa mtazamaji wa makini ulimwengu, kwa kweli hii ndiyo hali iliyopo. Matumaini ya ajabu ya hali ya mwanadamu na kutopenda kwake kufikiri vilivyopo kukabili nafasi yetu, kunafanya iwe shida kwetu kufahamu hii hali ilivyo.

Ifuatayo ni sehemu ndogo tu ya ushahidi unaopatikana ambao unaonyesha jinsi maneno ya Kristo sasa yanatimilika:

- 1). Kwa karibu kila bara kuna mkondo usiogeuka wa watu waongo wenye kadhia ya kuwa na ufunuo na maarifa maalum na madhehebu yanayosema yanauwezo wa kuponya na ya kuwa yana vipawa ambayo yanawavuta watu kuwafuata.
- 2). Ifuatayo ni habari ya hesabu inayoonyesha jinsi matatizo yasiyotazamiwa ya vita yakiongezeka - mbali ya juhudi za wanadamu pamoja kama kuyazuia:

<u>Karne</u>	<u>Vita na majeruhi, waliouawa</u> (mamilioni)	<u>Idadi ya vita kuu</u>
ya 17	3.3	?
ya 18	5.0	?
ya 19	5.5	?
1900-1945	40.5	19
1945-1975	50.7	119

(Mtoa taarifa: Kitivo cha Uangalizi wa mapigano, Chuo kikuu cha London)

- 3) Shida kubwa ya njaa na magonjwa ya kuambukiza yanajulikana vema kwetu sote. **UKIMWI** kwa ukubwa na maradhi yanayo ambukiza kwa kuenea ulimwengu pote ambao umejulikana. Mbali na maneno ya Yesu katika Mathayo 24 na Luka 21, kuna mafungu kadhaa mengine ya maneno yanayo jumuisha matetemeko ya ardhi na kurudi Kristo: Isaya 2:19-22; Ezek . 38:20; Yoel 3:16; Hagai 2:7; Zek 14:3,4. Kwa kadri ya kuangalia matetemeko ya hivi karibuni yakitokea kwenye maeneo yasiyotegemewa pamoja na hasara isiyotazamiwa ya matokeo ya hasara ya maisha, yaweza kudokeza ya kwamba tunaanza kuona utimilifu wa dalili ya tetemeko vilevile. Habari ya idadi ifuatayo kuhusu matetemeko, iliyotolewa na idara ya ndani ya Serikali ya Amerika vilevile ni ya maana:

<u>Mwaka</u>	<u>Taarifa ya Idadi ya Mitetemeko</u>
1948	620
1949	1152
1950	2023
1964	5154
1965	6686
1976	7180

- 4) Kupungua mkazo juu ya umuhimu wa ukubwa kufuata Biblia ili kupata mafunzo ya kweli umesababisha ukengefu mkubwa toka kweli ya Biblia. Umoja wa elimu ya binadamu kwa gharama yote ambayo sasa imeenea katika jamii imeongeza kasi katika maendeleo haya.
- 5) Mazoea yanayoongeza kasi ya kutoangalia hali ya kweli na kupenda anasa yanayoonekana katika kila jamii ya sasa ni ushahidi wa kutosha wa hofu ya mwanadamu kwa ajili ya wakati ujao. Wanasayansi, wachumi na wataalam wa mimea na wanyama na mazingira yao wote wanakubali ya kuwa ulimwengu hauwezi kuendelea kama ulivyo sasa. Kuondoa na kuharibu mali za asili, uchafuzi wa hewa, bahari na utando wa ozoni angani, pamoja na vitisho vya mambukizo na maangamizi ya nyuklia yote yanaonyesha uangamizo wa ulimwengu wa sasa. (ona Tumeacha kitambo kidogo tuchokiandika sehemu ya 9). Kwa kutunza hiyo ahadi, Mungu itampasa kumtuma Yesu kubadili upesi na kueleweka hii sayari kwa kusimamisha Ufalme wa Mungu juu yake.

KUANZISHWA TENA TAIFA LA ISRAELI

Yesu alikamilisha kwa kutosheleza vema orodha yake ya ishara ya maelezo dhahiri: “Hapo ndipo watakapomwona Mwana wa Adamu akija katika wingu pamoja na nguvu na utukufu mwingi” (Lk 21:27). Aya inayofuata inawapatia

faraja pekee wale ambao wamekwisha batizwa nao wanaishi katika dhamiri njema mbele za Mungu: “Basi mambo hayo yaanzapo kutokea (sasa!), changamkeni, mkaviinue vichwa vyenu; kwa kuwa ukombozi wenu umekaribia” (Lk 21:28).

Kisha Yesu aliongeza habari ya ziada kwa unabii huu wa kuja mara ya pili, kwa namna ya mfano wenye kuongoa unaohusu mtini: “Utazameni mtini na miti mingine yote; wakati iishapo kuchipuka, mwaona na kutambua wenyewe ya kwamba majira ya mavuno yameisha kuwa karibu, nanyi kadhalika, mwonapo hayo yaanzapo kutokea, tambueni ya kwamba Ufalme wa Mungu u karibu (na kwa hiyo kuja mara ya pili. Amini nawaambieni, kizazi hiki hakitapita mpaka hayo yote yatimie” (Lk 21:29-32). Kwa uchunguzi wetu kuchipuka kwa mimea, tuna akili ya ujuzi wa kujua kiangazi na kipupwe au kubadilika majira kunakuja; vivyo “mtini” uanzapo kuchipuka, tuwe na fahamu ya jinsi hii ya kuwa kizazi chetu kitaona kuja kwa pili Bwana. Mtini ni ishara ya Biblia inayotaja taifa la Israeli (Yoeli 1:7; Hosea 9:10; Yeremia 24:2 linganisha Ezek. 36:8). Hii ishara maalum ya kurudi Kristo mara ya pili inataja basi kuanzishwa tena taifa la Israeli (‘kuchipuka’) kwa njia nyingine. Matukio ya upesi yaliyo pamoja na kukua kwa Israeli tangu kuanzishwa tena kuwa taifa katika mwaka 1948 hakika inabidi kuwa ya maana katika fungu hili la maneno.

WAKATI UJAO ISRAELI KUVAMIWA

Unabii mwingi wa Biblia unatoa maelezo ya kuvamiwa Israeli, uvamizi mkubwa utakao tokea wakati wa kurudi Kristo. Zaburi 83 inatoa habari ya mataifa yakiizingira Israeli na kuwa muungano wa pamoja dhidi yake yakisema “Njoni, tuwakatilie mbali wasiwe taifa, na jina la Israeli halitakumbukwa tena”..... Na tutamlaki makao ya Mungu” (Zab. 83:4,5,12). Tambua ya kuwa huu ni uvamizi wa siku za mwisho kwa Israeli likiwa taifa. Kuanzishwa kwake kuliopo lilivyo taifa ni muhimu basi kama utangulizi wa uvamizi huu wa mwisho juu ya taifa. Wasomaji wa Biblia walikuwa wakitabiri kuanzishwa tena taifa miaka mingi kabla ya kutokea (*tazama kwa mfano, John Thomas Elps Israeli, kitabu ambacho kilichapishwa kwanza mwaka 1848. Kazi inayochapishwa tena inapatikana kwa wachapishaji*). Msimamo wa wavamizi wa Israeli umeelezwa

katika Zab. 83 hasa ni mashindano ya waarabu, majirani wa Israeli wa leo. Siku zote wanaeleza uchungu wa chuki yao isiyotulizika kwa Israeli, wakidai mji wa Yerusalemu ni wao mji wa Uislamu. Zaburi inaendelea kueleza jinsi shambulio lao litakavyoisha kwa haraka Mungu atakapo ingilia kati, na matokeo yakiwa kusimikwa Ufalme wake utakao enea ulimwenguni pote (Zab 83: 13-18).

Unabii mwingine unatoa maelezo ya mfululizo wa matokeo yaya haya: kuvamiwa Israeli na Waarabu, na toka jeshi la Kaskazini na maadui wengine, na kusababisha Mungu kuingilia kati kwa njia ya Kristo akiwa amerudi kusimamisha ufalme (k.m Ezekiel mlango wa 38-40; Dan. 11:40-45). Kusoma kwa kina unabii kama huu unafanya sehemu muhimu ya makuzi yetu kiroho haraka baada ya ubatizo. Zekaria 14:2-4 ni kati ya ulowazi sana: “Nitakusanya mataifa yote walete vita juu ya Yerusalemu, na huo mji utapigwa (linganisha Lk :21:24), nazo nyumba zitatekwa, nao wanawake watatendwa jeuri..... hapo ndipo atakapotokea **BWANA**, naye atapigana na mataifa hayo, kama vile alipopigana zamani siku ya vita (Yaani, kwa ajabu ataingilia kati mambo ya ulimwengu kama alivyowahi kufanya zamani). Na siku hiyo miguu yake itasimama juu ya mlima wa Mizeituni, unaoelekea Yerusalemu upande wa Mashariki”

Uvamizi huu mkubwa kwa Israeli unaweza kutokea muda wote sasa, zana za vita zinaongezeka kwa kasi na matendo ya kisiasa. Sio dhana njema kuwaza kuwa tutangojea hadi uvamizi ndipo tuitikie Injili, tukikumbuka maneno ya Paulo: “wasemapo kuna amani na salama, ndipo uharibifu uwajiapo kwa ghafla....” (1 Thes 5:1-3). Kamwe hatutaweza kujua siku hasa atakaporudi Kristo, tunachojua tu ni kwamba siku imejumuishwa na uvamizi kwa Israeli toka Kasakzini, na ya kwamba uvamizi huu unaonekana kana kwamba utatokea mapema. Yawezekana utakuwepo uvamizi mwingine juu ya Israeli kabla ya huo ulionenwa kwenye unabii ambao tumeona; lakini wasomi wa Biblia wataendelea kuangalia kwa makini nafasi ya Israeli. Tunajua ya kwamba hatimaye Mungu ataingilia kwa njia ya Kristo miguu yake kusimama juu ya mlima wa Mizeituni. Ilikuwa toka mlima u huu ambao Kristo alipaa mbinguni, na kwa huo atarudi. “Huyu Yesu aliyechukuliwa kutoka kwenu kwenda juu mbinguni, atakuja jinsi iyo hiyo mliyomuona akienda zake mbinguni”, Malaika waliwaambia wanafunzi

waliposimama juu ya mlima huo, wakikaza macho Bwana wao akipaa juu (Mdo 1:9-12).

Fahamu zetu inabidi tuziwianishe kwa jinsi Kristo alivyokaribia kurudi. Unabii kuhusu matukio ya ulimwengu karibu kurudi kwake umetolewa kwa upana ili kuimarisha imani ya hao ambao tayari wamejitia wenyewe katika Kristo kwa kubatizwa. Ingawa hivyo, ulinganifu dhahiri kati yao na hali ya ulimwengu uliopo ni hakika hauna budi kuwa zaidi kuliko kuvutia kwa hao ambao bado kuchukua hatua, na vile vile unabii utasaidia imani yetu katika Neno la Mungu la kutegemewa lenye kuvuviwa. Utii wetu haupaswi kusukumwa na akili ya uoga wa kuwa kuja kwa pili kumekaribia. Wale tu wapendao kweli “kufunuliwa kwake” (2 Tim 4:8) watapokea thawabu. Hata hivyo, ni nafasi yetu ya kuangalia upesi, tunaishi ukingoni kabisa mwa wakati na yatakayotokea kwa wanadamu kama tujuavyo, kamwe isikome kukazwa kwetu kila siku ambayo tunaishi.

MWISHONI MWA KITABU 4:- HAKI YA MUNGU

Kufundisha wanafunzi wa Biblia kumedhihirisha kuwa idadi ya maswali yanayohusiana mara nyingi hutokea wakati wa kusoma kukikamilika. Yote haya yanalenga karibu haki ya Mungu. Mifano ina:

Je! sio kweli kila mmoja anaitwa na Mungu aijue Injili.
Ni kwa sababu gani Mungu aliruhusu Adamu na Hawa kutenda dhambi, na hivyo kuleta masumbufu na shida katika maisha ya watoto wao mabilioni.
‘Kwa nini Mungu alichagua Israeli tu kuwa watu wake katika Agano la Kale, kuliko kumpa kila mmoja nafasi?

Shida hizi zitatokea kwetu sisi sote, hatua iwayo yote kwenye uhusiano wetu na Mungu. Mambo haya kupata kuwa magumu kuyaelewa yenyewe isiwe sababu ya kuchelewa kuitikia mwito wa Mungu. Upande huu wa kundi la Kristo, hatutaweza kamwe kufikia cheo cha mwisho wa maarifa kuhusu hayo. Miaka elfu mbili iliyopita, mtu “alipaza sauti aksema kwa machozi, Bwana naamini nisaide kutoamini kwangu” (Marko 9:24). Sote tuna utu huu uliogawanyika; nusu tunaamini, lakini upande mwingine umetiwa katika daraja ya “wasio na imani” wakihitaji mno msaada wa Bwana kunyamazisha. Katika masiku au juma kabla ya ubatizo, hili ni wazo linaloonekana kwa kawaida, na kwa kiwango kingine itatokea tena siku zetu zote.

‘Kutoamini’ kwetu mara nyingi kunachukua mfano wa aina ya mifano ya maswali kwa Mungu yaliorodheshwa hapo juu. Jambo la msingi kwa macho ni kwamba haidhaiwi ya kwamba tutamlaumu Mungu kuwa hana haki au si kweli. Kama tukifanya hivyo tunamhukumu Mwenyezi Mungu kwa maneno ya kuona kwetu. Tunasema ya kuwa kama tungekuwa ni Mungu, tungetenda kwa namna tofauti kwa jinsi gani Mungu anafanya. Ni moja ya makosa makubwa ya mwanadamu kutofahamu ni jinsi gani binadamu alivyojaa dhambi, na haki ya Mungu ya mwisho. Kama Mungu hayupo sawa mwisho, basi hakuna jambo la

uadilifu linalopima ubora wa uwepo wote. Kwa hiyo hakuna dhana kweli ya sawa au kosa. Wazo zima la dini (kufungamana tena) na Mungu kwa hiyo halina maana. Kama watoto wanaweza kuwa na akili ya kuwafahamu watu wazima kwa upeo wao wa kuona na mfano wa kufikiri, ndivyo ilivyo mtu kwa Mungu. Yeria alihoji njia ya Mungu, lakini katika juhudi kumfahamu kwa kina zaidi Mungu ndipo mwisho alikubali kuwa Mungu yupo sawa: “Wewe u mwenye haki, Ee BWANA, nitetapo nawe, lakini nitasema nawe katika habari ya haki (Yer 12:1; linganisha Zab 89:19,34,49,52).

Kidokezo cha kwamba Mungu hana haki kinatoa wazo la kwamba sisi tuna haki fulani, ambazo kwa njia isiyoeleweka Mungu anaharibu. Ukweli kwamba Mungu ndiye muumba wetu na ndiye mwenye kutufanya hai siku zote maana yake hatuna haki. Daima tunaishi katika huruma yake sio tu tunapokosa. ‘Haki za binadamu’ ni wazo la kibinadamu, limeundwa na wanadamu kwa kujihesabia haki mwenyewe. Tulikuja ulimwenguni bila kitu, na tutaondoka bila kitu. Yote tulionayo ni kipawa, tumepewa kwa kitambo kidodo kuona ni jinsi gani tutaitika. Ikiwa Mungu anatuita sisi kwenye uhusiano wa karibu naye, kwa furaha tuitikie. Kukataa kufanya hivyo kwa sababu wengine hawajaitwa kufanya hivi, ni kumhuzunisha Mungu katika moja ya njia ziwezazo kutia uchungu zaidi.

Kwa umbile sisi sote ni wanyama (Mhubiri 3:18-20). Tunaweza kusema, ‘ni kwa sababu gani mwanadamu alichaguliwa kuwa na uhusiano na Mungu, kuliko mnyama mwingine yeyote?’ Sababu hasa hatuwezi kufahamu hata kama tungeambiwa. Moja ya kweli na taarifa ya uumbaji katika kitabu cha Mwanzo. Maelezo ya kisayansi ya jinsi gani Mungu aliumba vitu vya kuonekana na kuratibu katika ajabu isiyo na kikomo ya ulimwengu ni nje ya uwezekano wa sayansi ya binadamu kufahamu. Kwa hiyo Mungu alieleza matendo yake ya uumbaji katika lugha ambayo mwenye hali kama mtoto aweza kukubali. Yayo hayo kwa uadilifu wa kuchagua katika mambo mawili ambayo tuliorodheshewa mwanzoni mwa maneno haya ya ziada mwishoni mwa kitabu. Kitabu hiki kimeeleza fundisho la Biblia kuhusu mambo haya. Kwa kawaida akili zetu hazinyenyekei katika neno la Mungu; tutakuwa na shida ya kufahamu na kukubali baadhi ya mambo katika njia ambayo Biblia inayaelezea. Lakini tunatakiwa kutambua ya kuwa tatizo ni letu, na sio Mungu. Kwa upana tunakosa

maarifa binafsi yanayotakiwa kukubali kwamba kimsingi fikira zetu zina kasoro na makosa. Yatupasa tuelewe ukweli wa kwamba akili zetu tumeharibika mno zipotofauti na Mungu. Njia yetu ya kufikiri sio tu ni hatua kushuka chini toka kwa Mungu; kwa ukubwa ni wazo tofauti katika maendeleo na yake. Kwa sababu hii tumetakiwa kuwa na akili ya Kristo, kujifunza katika neno la Mungu kufahamu njia yake ya kufikiri, na kujaribu kufanya iwe yetu.

Sisi sote tutakiri kuwa kuna vitu vingi vya uumbaji wa Mungu ambavyo ni wazi ni vizuri sana; ni bayana kuna wazo lingine la haki linalotoka kwa muumba wetu, na liko wazi katika uumbaji wake. Tatizo ni, kuna mambo mengi tunayoyaona wanadamu ambayo mengine ni wazi maovu na yasiyofaa. Ni haya yanayosababisha machafuko mengine kama kuhoji haki ya Mungu. Kwa huzuni, wakati huo wengi wanaendelea kuionea shaka haki ya Mungu, na hata ikiwa yupo. Lakini sio bora zaidi kusema kuwa tunaamini ukuu wa wema wa Mungu na haki, kama anavyodai katika neno lake, lakini tuna shida kufahamu mahali pa ubaya katika uumbaji wake?

“Mambo ya siri ni ya Bwana, Mungu wetu: lakini mambo yaliyofunuliwa ni yetu sisi” (Kum 29:29). Injili imeitwa “mambo ya Mungu yanayojulikana” (Rum 1:19), inadokeza kuna mengi mengine ambayo bado kujulikana. Kuna mambo ya kweli makuu ambayo ni wazi tunaweza kuona katika Neno la Mungu; pia kuna sifa nyingine za Mungu zinazoendelea. Lakini mengine yasiohesabika yapo “mambo ya siri” yanahusu njia za Mungu, ambazo hatuwezi kuzipita kwa kuzifikia katika maisha haya. Hivyo Paulo aliweza kusema kuwa katika maana moja alimjua Kristo na Mungu, kama tuwezavyo sisi (2 Tim 1:12; 2Kor 5:16; Gal 4:9; Ebra 10:30; 1Yoh 2:13), hasa kwa kuona wenyewe upendo wa Mungu na kuitikia (1 Yoh 4:7,8); ila kwa maana nyingine “alijua kwa sehemu” (1 Kor 13:9,12), kutamani kurudi Kristo, “ili (wakati huo) nimjue yeye, na uweza wa kufufuka kwake” (Flp 3:10).

Kama tunavyoogezeka kufunukiwa na haki ya Mungu kwa njia ya kujifunza neno lake, tutaongezeka kutamani kuwa Ufalme wake uje wakati hatimaye sifa zake zenye haki zitakuwa dhahiri, kwa mwili zitafunuliwa kwa namna ambayo watu wake wote kwa furaha watafahamu na kupenda. Kipindi hicho wataona

ufumbuzi wa mwisho wa shida zote ambazo sasa zinawatesa watoto wa Mungu - kiakili, kwa mema na mabaya na kwa mwili. “Maana wakati wa sasa tunaona kwa kioo, kwa jinsi ya fumbo, wakati ule tutaona uso wa uso, wakati wa sasa nafahamu kwa sehemu; wakati ule nitajua sana kama nami ninavyojuliwa sana “ (1 Kor 13:12,13).